

Ezan duâsının fazileti

“Ezan duâsının fazîleti nedir? Duâda geçen ‘makam-ı mahmûd’ ne demektir? Ezan duâsında bazı kitaplarda ‘İnneke tuhlifu’l-mî’âd’ geçerken, bazı kitaplarda ‘İnneke lâ tuhlifu’l-mî’âd’ olarak geçmektedir. Doğrusu hangisidir?”

Ezan işitildiği zaman ezanı dinlemek, ezanı içinden tekrar ederek icâbet ve tasdik etmek, bitince ezan duâsını okumak sünnettir; Peygamber Efendimizin (asm) şefaatine vesîledir.

*Abdullah bin Amr bin As (ra) bildirmiştir: Peygamber Efendimiz (asm) buyurdu ki: “Müezzinin ezanını işittiğiniz vakit siz de onun söylediği gibi söyleyiniz. Sonra bana salât ve selâm okuyunuz. Çünkü her kim bana bir salât okursa, bundan dolayı Allah ona on defa rahmet nazarıyla teveccüh buyurur. Sonra Allah’tan benim için vesîleyi isteyiniz. Çünkü vesîle Cennette bir derecedir ki, o, Allah’ın kullarından yalnız birinden başkasına lâyük olmaz. Benim o olduğumu umuyorum. Her kim benim için Allah’tan vesîleyi isterse, ona şefaetim ulaşır.”¹

*Ömer bin Hattâb (ra) dedi ki: Resûlullah Efendimiz (asm) şöyle buyurdu: “Müezzin ‘Allahü Ekber, Allahü Ekber’ dediğinde siz de ‘Allahü Ekber, Allahü Ekber’ dersiniz. Müezzin ‘Eşhedü en-lâ ilâhe illâllah’ dediğinde siz de ‘Eşhedü en-lâ ilâhe illâllah’ dersiniz. Müezzin ‘Eşhedü enne Muhammeden Resûlullah’ dediğinde siz de ‘Eşhedü enne Muhammeden Resûlallah’ dersiniz. Müezzin ‘Hayye ale’s-salâh’ dediğinde siz ‘Lâ Havle ve-lâ kuvvete illâ billâh’ dersiniz. Müezzin ‘Hayye ale’l-felâh’ dediğinde siz yine ‘Lâ Havle ve-lâ kuvvete illâ billâh’ dersiniz. Müezzin ‘Allahü Ekber, Allahü Ekber’ dediğinde siz de ‘Allahü Ekber, Allahü Ekber’ dersiniz. Sonra müezzin ‘Lâ ilâhe illâllah’ dediğinde siz de ‘Lâ ilâhe illâllah’ dersiniz. Böyle diyen Cennete girer.”²

*Câbir bin Abdullah (ra) dedi ki: Resûlullah Efendimiz (asm) buyurdu ki: “Her kim ezanı işittiği zaman ‘Allahümme Rabbe hâzihi’d-da’vete’t-tâmmeti ve’s-selâti’l-kâimetü âti Muhammedeni’l-vesîlete ve’l-fadîlete ve’b’ashü mekâmem-mahmûdeni’llezî veadtehû.’ (Mânâsı: Ey bu mükemmel dâvetin ve namaz kıyâmı (duruşu) emrinin sahibi olan Allah’ım! Efendimiz Muhammed’e (asm) vesîleyi ve yüksek dereceleri ver. Ve O’na, vaad ettiğin Makam-ı Mahmûd’u lütfeyle.’ derse,

kıyâmet gününde benim şefaati ona hak olur.”³

Ezan duâsı, âyetten iktibas edilen⁴ “İNNEKE LÂ TUHLİFU’L-MÎ’ÂD” (Şüphesiz Sen sözünden dönmezsün.) kelimesiyle bitirilir.

Makam-ı Mahmûd, geçmiş ve gelecek her sınıfın, her mahlûkât cinsinin, her varlık türünün, her tâifenin kendisine şiddetle muhtaç olduğu, her sınıfın ihtiyacı olan şefaatin kendisinden verildiği bir şfaat makamı olarak açıklanmıştır. Şüphesiz bu izaha haklılık veren hadis-i şerifler mevcuttur:

*İbn-i Abbas (ra) rivâyet etmiştir ki; Allah Resûlü (asm) bu makamın bir hadis-i kudsîde Cenâb-ı Hak tarafından şöyle bildirildiğini beyan buyurur: “O öyle bir makam ki, bu makamda öncekiler de, sonrakiler de sana teşekkür ederler, sana minnettâr olurlar. Sen şerefçe bütün yaratılmışların üstünde olursun, istersin verilir, şfaat edersin şefaatin makbul olur. Senin sancağının altında olmadık hiç kimse kalmaz.”⁵

*Ebû Hüreyre’nin (ra) rivâyeti de şöyledir: Peygamber Efendimiz (asm) şöyle buyurmuştur: “Bu o makamdır ki, onda ümmetime şfaat edeceğim.”⁶

*Ka’b bin Mâlik (ra) rivâyet etmiştir ki; Resûl-i Ekrem Efendimiz (asm) şöyle buyurdu: “Allah insanları diriltecek; bana da yeşil bir elbîse giydirecek. Ondan sonra Allah ne söylememi isterse söyleyeceğim. İşte Makam-ı Mahmud, bu makamdır.”⁷

Üstad Bedüzzaman Hazretleri, Peygamber Efendimiz’in (asm) Makam-ı Mahmûd’unu “Rabbânî bir sofraya” kavramı ile izah eder. Öyle bir sofradır ki, Cenâb-ı Hak tarafından dağıtılan bütün nurlar, verilen bütün ikrâmlar, ikrâm edilen bütün feyizler, ihsân edilen bütün lütuflar, nîmetler, bağışlamalar, mağfiretler ve merhametler o sofradan akıyor. Resûl-i Zîşân’a (asm) okunan Salavât-ı Şerîfeler, o İlâhî sofraya edilen dâvete icâbet hükmündedir. Yani Salavât-ı Şerîfe okumakla insan o İlâhî sofraya sahibi tarafından yapılan dâvete uymuş; sofraya yaklaşmış ve sofradan istifâde etmiş olur.⁸